

● **Felvételi körkép: SZOTE ÁOK**

Egyre több a nő

Az előző évhez viszonyítva növekedett a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karára (ÁOK) jelentkezők száma. Mind az orvosi, mind a fogorvosi szak egyre inkább „előnőiesedik”, vagyis fokozatosan csökken a fiúk aránya.

A karon belül általános orvosi szakra idén 1176-an, fogorvosi szakra pedig 409-en nyújtottak be felvételi kérelmet. Az előbbieknél mintegy a fele jelölt meg a felvételi lapján első helyen a szegedi intézményt, a fogorvosnak jelentkezőknek viszont csupán húsz százaléka írta be elsőként a SZOTE-t. A legtöbben, 218-an Budapestről jelentkeztek, második helyen Csongrád megye áll 170 fővel, a harmadik Bács-Kiskun megye, ahonnan 149-en adták be felvételi kérelmüket. A negyedik helyen – némi meglepetésre – Borsod-Abaúj-Zemplén megye áll 95 fővel. A felvettek száma az előző évhez képest lényegesen nem változott. Az általános orvosi képzésre felvett 146 hallgató közül heten költségterítéses formában kezdik el tanulmányaikat. Fogorvosi szakra idén 26 első éves jutott be, akik közül hárman fizetnek költségterítési díjat, amely két félévre mintegy egymillió forint. Ez utóbbi helyre hagyományosan nagyobb a túljelentkezés, mint az orvosi szakon. Az országban található orvostudományi egyetemek közül egyébként a SZOTE-n tanulnak a legkevésbé. Az első évesek ne-

mek szerinti megoszlása egyre inkább a nők javára tolódik, különösen a fogorvosi szakon, ahol a hallgatók több mint nyolcvan százaléka lány. Azok közül, akik nem nyertek felvételt, idén is sokan jelentkeztek az előkészítő nulladik évfolyamra. A felvételi tapasztalatok azt mutatták, hogy a nulladik évfolyamot végzetek tudása lényegesen megbízhatóbb. Nagyobb valószínűséggel jutottak be a diákok az előkészítő évfolyamra, mint azok, akik nem vettek részt ilyen képzésben. A felvételi ponthatár tavaly és idén is az ország orvostudományi egyetemei közül a SZOTE-n volt a legmagasabb, ennek ellenére növekedett a jelentkezők száma. Miután mind a négy hazai orvostudományi egyetemen közel egyforma nehézségű a felvételi vizsga, ezért – dr. Varga Tibor dékánhelyettes szerint – a SZOTE népszerűsége csak azzal magyarázható, hogy a szegedi intézménynek jó a híre a hallgatók körében. A felvételi vizsga némileg megváltozott. Azt már tavaly is megengedték, hogy a továbbra is kötelező biológia mellett a hallgató szabadon válasszon a fizika és a kémia között. Idén a diákok valamivel több mint fele már kémiából, és nem a korábban kötelezően előírt fizikából felvételizett. A dékánhelyettes a vizsgáztatás során megfigyelte, hogy romlik a hallgatók kommunikációs készsége. Szerinte ennek az lehet az oka, hogy a középiskolák fokozatosan áttérnek az írásos számonkérésre.

H. Sz.

● **Pokorni Zoltán a közoktatásról**

Átjárhatóság és minőségbiztosítás

Csak a pedagógusok és a közoktatási szakemberek számára tekinthető átmenetnek a most kezdődő tanév, a gyerekek semmit nem érezhetnek meg a Nemzeti Alaptanterv napirenden levő felülvizsgálatából – mondta Pokorni Zoltán oktatási miniszter tegnap délutáni szegedi sajtótájékoztatóján.

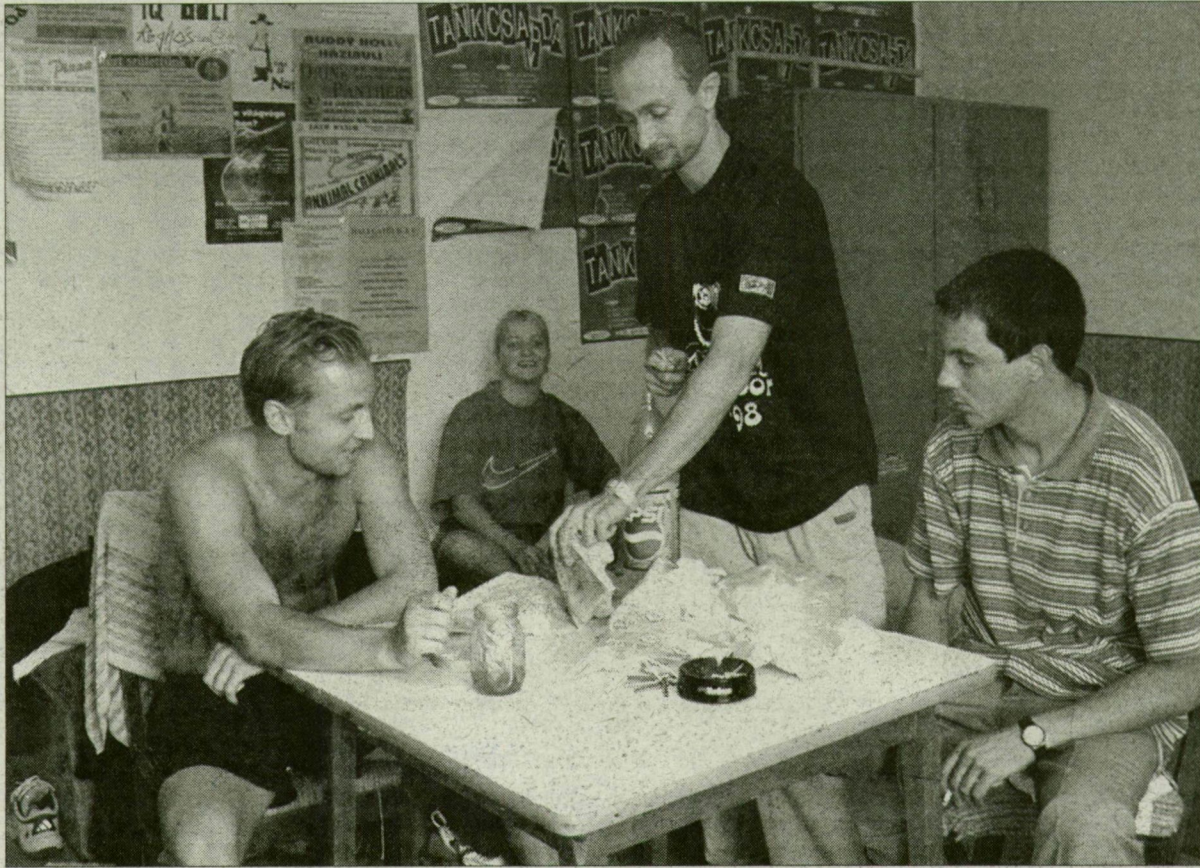
A közoktatás aktuális kérdéseiről kérdezték az újságírók a tegnap délutáni sajtótájékoztatón Pokorni Zoltán oktatási minisztert, aki a Radnóti Miklós Gimnáziumban nyitotta meg a tanévét. A tárca vezetője elmondta, hogy az oktatási kormányzat elengedhetetlennek tartja a Nemzeti Alaptanterv felülvizsgálatát, ám ezt a munkát nem akarták nyáron, a pedagógusok „feje fölött” elkezdeni. Egyébként is fontosnak tartják, hogy a gyerekek ne érezzék az idei tanév átmeneti jellegét. Így az általános iskolák első és hetedik osztályában a NAT alapján indul a tanítás. Ezzel párhuzamosan az oktatási tárca megkezdi a felülvizsgálatot. A tervezett felülvizsgálati dokumentum első fejezete a kilenc éve kezdődött tantervvita tapasztalatait összegezi majd, a második a bevezetést megelőző másfél év tanulságait vonja le. A harmadik fejezet foglalkozik majd a NAT átalakításával kapcsolatos kérdésekkel. Ez a fejezet olyan dilemmákat vet

majd fel, hogy kiterjedjen-e a tanterv a tankötelezettség végéig, hogy továbbra is műveltségi területekre, vagy inkább tantárgyakra vonatkozzon-e a szabályozás, hogy az azonos célú és típusú iskolák számára készüljön-e kerettanterv. Ez utóbbit a miniszter azért tartaná fontosnak, mert az egyedi tanterveket összefogó keret-szabályozás biztosítaná az átjárhatóságot az egyes iskolák között, és lehetővé tenné a minőségbiztosítás bevezetését. Az önkormányzatok iskolafenntartó szerepével kapcsolatban Pokorni Zoltán elmondta: a helyhatóságok jó gazdának bizonyultak. Ezért továbbra is az önkormányzati fenntartású iskolarendszert tartják kívánatosnak. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy bizonyos kisebb településeken, ahol az önkormányzati apparátusban nincs az oktatáshoz értő szakember, ne lennének problémák a fenntartó kompetenciáját illetően. Ezért ezeken a településeken konzultációs kötelezettséget írta elő a tárca az iskolafenntartó önkormányzatok számára. – Mindenképpen meg kellene akadályozni, hogy tovább nyíljon az olló a fővárosi, városi és a kistérségi iskolák között – mondta az oktatási miniszter. A sajtótájékoztató után Pokorni Zoltán a szegedi felsőoktatás vezetőivel találkozott.

K. G.

● **Megteltek a kollégiumi helyek**

Még a Forrásban is laknak

A Teleki Blanka kollégiumban nyáron is laktak diákok. (Fotó: Mohos Angéla)

Szeptember elejére már eldőlt, hogy a város felsőoktatási intézményeibe felvett diákok közül kinek jutott kollégiumi szálláshely. A hallgatók azonban a két szegedi tudományegyetem és a tanárképző főiskola diákszállítására egyelőre nem költözhetnek be, azokat ugyanis a hónap első hetében kiadták a kajak-kenu világbajnokságra érkező vendégeknél.

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem öt kollégiumában – Apáthy István, Béke utcai, Madzsar József, Semmelweis Ignác és id. Jancsó Miklós – összesen 940 diáknak jut hely. A felső évesek a bejutásnál általában előnyt élveznek, a jelentkezők kilencven százalékát vették fel, míg a kollégiumi helyre igényt tartó első éveseknek a fele jutott be. A kollégiumban lakók között most harminc külföldi ösztöndíjas és húsz doktori képzésben részt vevő hallgató kapott elhelyezést. Abban az esetben, ha egy diák akár állami, akár alapítványi ösztöndíjjal nyer, felvételi kérelem nélkül bejut a kollégiumba – mondta Bella Károly kollégium-igazgató. A külföldről érkező alapítványi ösztöndíjasok zöme magyar származású. Az igazgató azt tapasztalja, hogy ma már kevesebben jönnek az arab országokból, mint néhány évvel ezelőtt. A kollégiumi díj

szeptembertől ötszáz forinttal emelkedik a SZOTE-n, a jobban felszerelt Apáthyban 3200, a többi helyen 2950 forintot kérnek egy hónapban a diákoktól. A József Attila Tudományegyetem által fenntartott kollégiumi helyek száma mintegy 1450. A diákszálások közül az egyetem tulajdonában vannak a Károlyi Mihály, a Móra Ferenc, a Herman Ottó, az Eötvös kollégiumok és az öthalmi diáklakások. Ezeken kívül az EKO-parkban, a Forrás Szállóban, a Mars téri MÁV-szállóban, a Sík Sándor és a Szent Imre egyházi kollégiumokban laknak még játéshallgatók, mintegy három-négyszázan. Az előző évhez képest a legtöbb új helyet, százhatvanat az öthalmi diáklakásokban hozták létre, de a Móra kollégium tetőtere is huszonöt szálláshellyel bővült. A külföldiekkel együtt közel ezer első éves diák nyújtott be felvételi kérelmet, közülük a fellebbezések előtt 314-en kaptak kollégiumi elhelyezést. Al-mási Tibor hallgatói ügyekkel foglalkozó rektorhelyettes szerint mintegy 350 fel-lébebes érkezett azokról, akiknek a kérelmét elutasították. A fellebbezések gyors elbírálását nehezíti, hogy a határon túli magyarok esetében későn dől el, ki kaphat kollégiumi helyet. A rektorhelyettes elmondta, hogy csak azoknak a határon túli magyaroknak tudnak di-lákszállást biztosítani, akiket

állami finanszírozású képzésre vettek fel. Az állami ösztöndíjbizottság azonban csak augusztus 24-én döntött az ösztöndíjaktól. Így azok, akik állami ösztöndíjat nyertek, csökkentik a fellebbezéssel elosztható helyek számát. Továbbá azok a diákok igényt tartanak kollégiumra, akik az augusztus közepi határidőig fellebbeztek a felvételi eredményük miatt, és végül bejutottak az egyetemre. A JATE egyes kollégiumaiban nem egyformán fizetnek a diákok a szállásért. Az újszegedi Mór-rában és Hermanban 4000 forint a havi díj, a belvárosi diákszállásokon – az Eötvösben és a Károlyiban – 3500 forintot kell fizetni, a legkevesebbet, 3300 forintba az öthalmi diáklakások kerülnek. A kollégiumért idén ötszáz forinttal többet kell fizetni, mint tavaly. A szállásdíjat mindenütt kiegészíti ötszáz forint szolgáltatási átalány, például a számítógépek és a fénymásoló használatáért. Azok, akik a Forrás Szálló egyetemistáknak fenntartott, egy, kettő vagy három ágyas szobáiban laknak, tíz- és húszezer forint közötti összeget fizetnek havonta, az EKO-parkban kialakított szálláshelyek ára tavaly havi hater forint volt.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán a kollégisták többsége, mintegy négyszázan a Teleki Blanka kollégiumban laknak. Ezen kívül szerződés alapján a JATE kezelésében lévő Károlyi

Mihály kollégiumban is fenntartanak 295 helyet a főiskolásoknak, a MÁV-diákokon pedig negyven szálláshelyet bérel az intézmény diákjai számára. A helyeket az évfolyamok létszámának arányában négyfelé osztják, így a helyek egyneként fenntartják az első évesek számára. Minden évfolyamról a diákok huszonöt-harminc százaléka jut be a kollégiumba. A főiskolások egységesen háromezer forint szállásdíjat fizetnek havonta. A Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Kar kollégiumában a jelentkező 450 hallgatóból 310-et helyeznek el a most kezdődő tanévben. Két év alatt harminccal bővült a helyek száma. Az elsősök bejutási aránya létszámukhoz viszonyítva itt magasabb, mint a felsőbb éveseké, a kezdő főiskolások nyolcvanöt százaléka kapott elhelyezést. A kollégisták közül négy külföldi, akik a Vajdaságból és Erdélyből érkeztek. A SZÉF-en is ötszáz forinttal emelkedett a szállásdíj az előző évhez képest, szeptembertől havi 3500 forintért lakhatnak a diákok a kollégiumban, ám ezt az összeget meg kell toldaniuk két-háromszáz forinttal, amit egyéb célokra fordítanak. Az élelmiszeripari főiskolai karon szeptember hetedikén kezdődik a tanév, a diákok e hét közepétől foglalhatják el szállásukat a kollégiumban.

Hegedűs Szabolcs

Gépészmérnökök

● **Miskolc (MTI)** Csaknem hétszáz, a Miskolci Egyetemen végzett gépészmérnök jubileumi tudományos tanácskozását rendezték meg az Alma Mater falai között. Az egyetem ez alkalomra díszbe öltözött aulájában Besenyei Lajos rektor és Cselényi József, a kar dékánja köszöntötte az ország minden részéből és külföldről összesereglett gépészmérnököket, bejelentve, hogy a kar az idei első évfolyamának már 830 hallgatója van. Többen is megemlékeztek arról, hogy az idei találkozó különös jelentőséggel bír, hi-

szen 50 éve telepedett le a borsodi megyeszékhelyen a selmeci és soproni hagyományokat folytató az egyetem, és ugyancsak fél évszázados az országban másodikként alakult gépészmérnöki kar. A tanácskozáson egy-egy kor-szak még élő kari dékánjai emlékeztek az elmúlt idők történeteire, átadták az arra érdemeseknek a Kari Emlék-érmeket. Méltatták a gyémánt-diplomás Kardos József professzor munkásságát. Megemlékeztek a kar két már elhunyt világhírű professzoráról, Zorkóczy Béláról és Sályi Istvánról.

● **Budapest (MTI)** A Sulibörze elnevezésű kiállítást és vásárt immár hatodik alkalommal rendezik meg Budapesten. Az idei rendezvénynek szeptember 4. és 6. között ad otthont a Kertészeti Egyetem K. épülete. A XI. kerületi Villányi út 29-35. szám alatt 10-től 18 óráig több mint hatvan kiállító várja a látogatókat a börze napjaiban. A rendezvényen olyan cégek is képviseltetik majd magukat, amelyek az olcsó osztály- és tanulmányi kirándulások megszervezésében tudnak segíteni a pedagógu-

soknak. Idén környezetvédelmi ismeretterjesztő programok is várják a látogatókat. A gyermekek a témával kapcsolatos játékokban vehetnek részt, valamint megismerkedhetnek a fém- és műanyagpalackok újrahasznosítási lehetőségeivel és a termékek átalakulásának folyamataival. Amennyiben a pedagógusok igényt tartanak rá, a jelenlévő cégek szívesen segítik az iskolák környezetvédelmi oktató-programjaiban, például a szelektív hulladékgyűjtés megszervezésében.

Régi igazolványok

● **Budapest (MTI)** Még nyomtatják a régi diákigazolványokat, mivel az új iratok bevezetésének időpontja módosult – tájékoztató az Oktatási Minisztérium sajtóirodája. Az új határidők szerint a közoktatásban ez év december 31-ig, a felsőoktatásban pedig 1999. március 31-ig cserélik ki az igazolványokat. Annak érdekében azonban, hogy a diákok az igazolvánnyal járó kedvezményeket továbbra is igénybe vehessék a minisztérium a Pátria Nyomdát bízta meg a régi úrlapok gyártásával. Az oktatási intézmények a nyomdától rendelhetik meg a régi okmányokat.

Akadémikusok találkozója

● **Munkatársunktól** A Magyar Tudományos Akadémia területi bizottságainak elnökei és titkárai találkoznak szeptember 3-án és 4-én a Szegedi Akadémiai Bizottság székházában. A zártkörű rendezvény közepontjában a területi bizottságok munkakoncepciója és feladattervei állnak. A találkozáson többek között részt vesz az MTA alelnöke, Michéberger Pál akadémikus, az MTA Elnöki Titkárságának főosztályvezetője, Pannonhalmi Kálmán és Csöndes Mária osztályvezető is. A Szegedi Akadémiai Bizottság Tudósklubja idén is megrendezi a hagyományos szalonasütést szeptember 4-én 15 órai kezdettel az Egyetemi Fűvészkertben.

Pályázat

● **Munkatársunktól** A Hemingway Alapítvány ez év tavaszán megalapította az orvostudomány területén kimagasló érdemeket szerzett magyar szakemberek részére a neves orvosprofesszorról elnevezett Dr. Szabó György díjat. A kitüntetést minden év novemberében, a Magyar Tudomány napján adják át. A díjat, amellyel egymillió forint jár, egy személy kapja. A kitüntetető címre szeptember 15-ig pályázhatnak az egyetemek, az egészségügyi, valamint a tudományos intézmények és intézetek vezetői. A pályázatot a következő címre kell küldeni: Hemingway Alapítvány, Dr. Szabó György díj Kuratóriuma, 1072 Budapest, VII. ker. Nagydíófa u. 8.

Levelét kapnak

● **Budapest (MTI)** Várhatóan ezen a héten kerül a felsőoktatási intézményekhez az a levél, amely a tandíjmentesség kiterjesztéséről szóló kormányrendeletéről tájékoztatja az egyetemeiket és a főiskolákat. A háromoldalas levelet az intézmény rektorának vagy főigazgatójának címezték, mivel az ő feladatuk lesz, hogy a diákok és a többi érintett – tanulmányi osztály, gazdasági igazgató – kezébe kerüljön a tájékoztató. A dokumentum egyrészt a tandíjmentességet kiterjesztő kormányrendeletet és annak a doktoranduszokat érintő passzusait tartalmazza rövidebb, szerkesztett formában, továbbá jogi értelmezést is nyújt.